

Lägesrapport från december 2017 till och med januari 2017

En gång i kvartalet ställer Landsbygdsnätverkets kansli samman en lägesrapport till er i styrgruppen i syfte att hålla er uppdaterade om verksamheten som bedrivs i Landsbygdsnätverket och utfallen i relation till uppsatta mål.

Nedanstående matris ger en överblick över uppnådda resultat och utfall under perioden i relation till de specifika mål och horisontella principer som styrgruppen formulerat i

Aktivitetsplanen för 2017-2018. Efter matrisen följer en beskrivning om vad som sker inom respektive gruppering och genom kansliets verksamhet.

Några förkortningar i matrisen nertill är:
LBN=Landsbygdsnätverket, ENRD=Europeiska landsbygdsnätverket, NRN=National rural networks, TNC=transnationella samarbetsprojekt.

Verksamhet som bidragit till att medlems-organisationerna:	utbytt erfarenheter nationellt och internationellt	ökat sin förmåga att få fler unga engagerade	ökat sin förmåga att stödja utvecklingen av nya affärsmöjligheter på landsbygden	ökat sin kunskap om ekosystem-tjänster, med särskilt fokus på miljö och klimat
Gröna näringar			Kampanjen ”Gröna näringar och Leader – tillsammans blir vi mer” drog in 12 900 unika tittare på Facebook med 26 800 visningar.	Fortsatt spridning av utbildningsmaterialet ”Lantbrukarens unika roll”. Föreläsning ”Svenskt lantbruk – miljöfarlig verksamhet eller storproducent av ekosystemtjänster” för Landsbygdsavdelningen resp. Växtavdelningen på Jordbruksverket. Möte med utställningsansvariga på Universeum, Göteborg för att diskutera informations- /utbildningssatsning med en potential att nå ca 600 000 besökare.

Verksamhet som bidragit till att medlemsorganisationerna:	utbytt erfarenheter nationellt och internationellt	ökat sin förmåga att få fler unga engagerade	ökat sin förmåga att stödja utvecklingen av nya affärsmöjligheter på landsbygden	ökat sin kunskap om ekosystemtjänster, med särskilt fokus på miljö och klimat
Innovationsnätverket	<p>Samrådsmöte 11 dec med Rådgivande bedömningskommittén, följeforskare, innovationssupporten och handläggare på Jordbruksverket</p> <p>Projektledarträff 17 jan med företrädare för 16 innovationsprojekt, innovationssupporten och handläggare på Jordbruksverket</p> <p>Halvtidskonferens 18 jan med medverkan av Inge van Oost, DG Agri som berättade om EIP-Agri i hela EU</p>	<p>Planering av Framtidsverkstad med studenter på Elmia Lantbruk 24-26 okt 2018</p>	<p>Möten med RådNu, SLU Skara för att utarbeta kursen ”Innovation – att coacha innovativa processer” för verksamma inom Leaderkontor och i LAG, mfl.</p> <p>Prel. kursstart 15 mars</p>	

Verksamhet som bidragit till att medlems-organisationerna:	utbytt erfarenheter nationellt och internationellt	ökat sin förmåga att få fler unga engagerade	ökat sin förmåga att stödja utvecklingen av nya affärsmöjligheter på landsbygden	ökat sin kunskap om ekosystem-tjänster, med särskilt fokus på miljö och klimat
<p>Fiske och vattenbruk</p>	<p>Leaderträff med 41 deltagare den 17 januari inklusive en deltagare från Österbotten samt även forskare/studenten från SLU.</p> <p>Ett flertal av gruppmedlemmarna har deltagit i möten med lederområden där huvudinriktningen varit arbete inom EHFF.</p> <p>Flertalet LAG-grupper runt Östersjön deltar i arbetet med TNC-projektet ”Säl och skarv, som initierades via den tematiska gruppen.</p> <p>Samarbete med forskare från Agro Food i Lund, SLU, Göteborgs Universitet samt med flera av yrkesfiskets aktörer i aktiviteten ”Belysa kustfiskets samhälls-ekonomiska och sociala betydelse”.</p>	<p>Ett arbete har påbörjats i aktiviteten ”Marknadsföring och entreprenörskap” där särskild uppmärksamhet kommer att ägas åt ungas möjligheter inom de tre verksamheterna; fisketurism, vattenbruk och yrkesfiske.</p>	<p>Ett arbete pågår med syfte och uppdrag att diskutera hur det pelagiska systemet behöver förändras, särskilt ur fördelningsperspektiv med hänsyn till regional- och kustkvoter.</p> <p>Gruppen medverkar vid temadagen 30 januari i Omberg – ”Skapa mervärde av yrkesfiskad fisk från Vättern”</p>	

Verksamhet som bidragit till att medlemsorganisationerna:	utbytt erfarenheter nationellt och internationellt	ökat sin förmåga att få fler unga engagerade	ökat sin förmåga att stödja utvecklingen av nya affärsmöjligheter på landsbygden	ökat sin kunskap om ekosystemtjänster, med särskilt fokus på miljö och klimat
Naturturism			<p>Kartläggning av utbildningar inom naturturism är klar.</p> <p>Arbetsgruppen träffades 29 april och planerar nu färdigställandet och spridningen av metodhandboken, spridningskonferensen 12 april samt en podd och ett webinarium under april.</p>	
Unga	Ca 50 personer deltog i webinariet ”Att leda och motivera ideella” den 29:e nov.	<p>Medverkat till och i podden om idrott och landsbygdsutveckling som under två veckor haft närmare 280 lyssnare.</p> <p>Deltagit som resurs i utbildningar för valberedningar inom Sv. Fotbollförbundet.</p> <p>En webbnyhet och artikel riktad till valberedningar om att få fler unga i styrelser har publicerats och nåtts av närmare 1150 personer via Facebook.</p>		

Verksamhet som bidragit till att medlemsorganisationerna:	utbytt erfarenheter nationellt och internationellt	ökat sin förmåga att få fler unga engagerade	ökat sin förmåga att stödja utvecklingen av nya affärsmöjligheter på landsbygden	ökat sin kunskap om ekosystemtjänster, med särskilt fokus på miljö och klimat
Service	Regionrepresentanten i arbetsgruppen Service i landsbygder representerar också vårt nätverk i ENRDs tematiska grupp Smart Villages. Två möten är nu genomförda och det tredje är planerat till den 21 februari. Mycket av Sveriges synpunkter via representanten har emottagits väl inom den tematiska gruppen. Input till arbetet har även tagits in från arbetsgruppen.		En träff med Coompanion och ett leaderområde har genomförts om innovation med affärsperspektivet samt dialog för att diskutera hur samordning och marknadsföring av gemensamma evenemang kan ytterligare förbättras. En podcast kommer att spelas in den 30 januari med tema ”Olika sätt att arbeta för att stärka serviceutveckling på landsbygden”. Detta är ett sätt att peka på servicefrågorna i ett kommersiellt perspektiv.	
LLU	En regional leaderträff har genomförts i region syd.			

Verksamhet som bidragit till att medlems-organisationerna:	utbytt erfarenheter nationellt och internationellt	ökat sin förmåga att få fler unga engagerade	ökat sin förmåga att stödja utvecklingen av nya affärsmöjligheter på landsbygden	ökat sin kunskap om ekosystem-tjänster, med särskilt fokus på miljö och klimat
Övrigt	<p>Fem personer med koppling till svenska nätverket deltog på årets Assemblymöte inom ENRD och var med och lämnade synpunkter på ENRDs fortsatta arbete.</p> <p>En gemensam pristävling för att premiera goda investeringar och projekt på landsbygden i Östersjöregionen förbereds. Nomineringsblanketter är utskickade och prisutdelningen blir på landsbygdstriksdagen i Örnsköldsvik.</p>			

Verksamhet som bidragit till att medlemsorganisationerna:	ökat sin förmåga att involvera nyanlända och asylsökande i landsbygdsutveckling	ökat sin kunskap om förbättringar som behövs för att nå programmets mål	ökat sitt engagemang i leadermetoden	nått av information om programmets möjligheter (gäller även allmänhet och potentiella stödmottagare)	ansett att LBN bidragit till samarbete kring innovationer för att stärka landsbygdernas utveckling, etc
Gröna näringar			Kampanjen ”Gröna näringar och Leader – tillsammans blir vi mer” med web-nyhet, på Facebook och Twitter (se statistik ovanför)		
Innovationsnätverket			Kursen ”Innovation – att coacha innovativa processer” för verksamma inom Leaderkontor och i LAG, mfl. med start i mars. (samma som beskrivs ovan)		Halvtidskonferens 18 jan med redovisning av vad som hänt inom EIP-Agri med projektpresentationer.
Fiske och vattenbruk		Fortlöpande sker möten med olika leaderområden som har EHFF för att diskutera ett ökat engagemang i projekt inom EHFF.	Leaderträff med 41 deltagare den 17 januari. Alla utom en av leadergrupperna med EHFF samt ytterligare två grupper deltog.	Information om målen i EHFF unions-prioritering 4 diskuterades vid Leaderträff den 17 januari.	

Verksamhet som bidragit till att medlems-organisationerna:	ökat sin förmåga att involvera nyanlända och asylsökande i landsbygdsutveckling	ökat sin kunskap om förbättringar som behövs för att nå programmets mål	ökat sitt engagemang i leadermetoden	nått av information om programmets möjligheter (gäller även allmänhet och potentiella stödmottagare)	ansett att LBN bidragit till samarbete kring innovationer för att stärka landsbygdernas utveckling, etc
Unga			En representant för leadergruppernas ungdomscoacher är ny medlem i gruppen.		
Service		Arbetsgruppsmöte 16 januari - fokus på kunskap och lärande.		Två stycken Serviceexempel publicerade på vår webbsida.	

<p>Integration</p>	<p>Podcast Landet – ”En kollektiv resa i framtiden – om kollektivtrafik i landsbygder”. Med närmare 320 lyssnare och en stor spridning av FB-artikeln, 4 880 nådda, 170 gilla o 17 delningar. Sändes 14 december.</p> <p>Integrationsartiklar 8 och 9 har släppts i kampanjen med integrationsexempel. Artikel 8 – nåddes av 1046 personer och fick 25 gilla. Artikel 9 – nåddes av 5624 personer, 30 gilla och delades hela 11 gånger.</p> <p>I podcasten ”Lyckad landskamp – idrott som landsbygdsutvecklare” ingick integrationsvinkeln. Har närmare 280 lyssnare så här långt. Slog rekord på Facebook med 10521 som nåtts, 340 gilla och</p>	<p>Kort film med Marcus Söderlind – ”Vad behöver göras för att underlätta för nyanlända på landsbygden?” Facebook 542 visningar, inläggsinteraktion 14.</p>			
---------------------------	---	---	--	--	--

Verksamhet som bidragit till att medlems-organisationerna:	ökat sin förmåga att involvera nyanlända och asylsökande i landsbygdsutveckling	ökat sin kunskap om förbättringar som behövs för att nå programmets mål	ökat sitt engagemang i leadermetoden	nåtts av information om programmets möjligheter (gäller även allmänhet och potentiella stödmottagare)	ansett att LBN bidragit till samarbete kring innovationer för att stärka landsbygdernas utveckling, etc
	<p>38 delningar. Sändes 18 januari.</p> <p>Podcasten om "Nyanlända kvinnor på landsbygden" sändes den 1 februari och redan efter 4 timmar var lyssnarantalet närmare 150 personer.</p>				
Service				Digitala tjänster nämns i Serviceexemplen som presenterats på webben och lyfts vid olika träffar.	
LLU			Två träffar har genomförts med nybildade fondsamordningsgruppen. Prioritering och målformulering av aktiviteter har gjorts.	En artikel om hur man kan kombinera olika fonder, socialfonden och landsbygdsfonden, i en satsning har publicerats.	

<p>Övrigt</p>	<p>ENRD har publicerat sitt senaste nummer av sitt Magasin. Numret hade bl.a. tema om landsbygdssäkring och våra svenska erfarenheter fanns med. Detta nummer har vi spridit inom svenska nätverket genom en webbnyhet.</p>			<p>Till skrivandes stund (eftermiddag 1 februari) kan vi notera totalt 28 825 lyssnare på vår podd. Då ingår de närmare 150 som lyssnat till podden om nyanlända kvinnors jämställda liv i landsbygder, som tillkommit under fyra timmar sedan den publicerades. Under 2017 hade vi i genomsnitt 566 lyssnare på varje poddavsnitt. Det var en ökning på 20% jämfört med 2016. Podden Landet har blivit en av Sveriges mest etablerade landsbygdspoddar.</p> <p>Spridit information om möjligheten att medverka i Kommissionens konsultation om framtida EU-fonder.</p>	
----------------------	---	--	--	---	--

Verksamhet som bidragit till:	att beslutsfattare fått en ökad kunskap om hur beslut i olika områden har en inverkan på att nå målen i programmen	miljömässig hållbarhet	att förbättra attityder och värderingar för en god balans mellan land och stad	att hänsyn tagits till och driva de möjligheter som digitalisering innebär	andra resultat
Fiske och vattenbruk		Möte den 16 jan med forskare på Beijerinstitutet om miljöpåverkan av svensk konsumtion av fisk. Anslutning som associerad partner i SeaWin-projektet			
Naturturism	Arbetsgruppens inspel till den statliga besöksnäringens utredning har beaktats i viss utsträckning, bl.a. med referenser till Landsbygdsnätverket på några ställen i utredningens betänkande.				

Verksamhet som bidragit till:	att beslutsfattare fått en ökad kunskap om hur beslut i olika områden har en inverkan på att nå målen i programmen	miljömässig hållbarhet	att förbättra attityder och värderingar för en god balans mellan land och stad	att hänsyn tagits till och driva de möjligheter som digitalisering innebär	andra resultat
Unga			Planerar för ett seminarium på landsbygdsriksdagen med temat ”Att lämna eller stanna” om ungas val att flytta från mindre orter eller stanna.		
Övrigt	Deltagit i två möten (ett fysiskt och ett skypemöte) för att utbyta erfarenheter om hur NRN i olika EU länder bidrar till landsbygdssäkring.		En podd om landsbygders genomslag i media har producerats och rönt stort intresse i kommentarer och delningar (40 delningar) samt medial uppmärksamhet. Antal lyssnare är 350 under tre veckor och 7 814 har nåtts plus att 226 har gillat.		

Aktiviteter i de olika grupperingarna inom nätverket

Gröna näringar

Föreläsningen ”Svenskt lantbruk – miljöfarlig verksamhet” genomförs i riksdagen på Mjölakens dag den 14 mars med möjlighet att se/göra den virtuella bushresan.

Kampanjen ”Landsbygden levererar fossilfritt” planeras med filmer, artiklar och träffar. En träff genomförs i Linköping den 15 mars och i Piteå (Grans Naturbruksgymnasium) den 20 mars.

En utvärdering av kampanjen ”Gröna näringar och Leader – tillsammans blir vi mer” är sammanställd. Syftet var att informera om de möjligheter som lantbruket har att förbättra sin lönsamhet via att medverka i leaderprojekt. Det var en framgångsrik kampanj med 5 korta filmer som visades i november förra året och tillsammans drog in 12 900 unika tittare på Facebook med 26 800 visningar. Twitter hade 2637 tittare.

Innovationsnätverket

Det har varit en intensiv mötesperiod dessa två månader i Innovationsnätverket. Dels var det Samrådsmöte i december med Rådgivande bedömningskommittén, följeforskare, innovationssupporten och handläggare på Jordbruksverket, dels projektledarträff i januari med företrädare för 16 innovationsprojekt, innovationssupporten och handläggare på Jordbruksverket samt halvtidskonferens dagen efter med ca 70 deltagare. Vid halvtidskonferensen gavs bl.a. en redovisning från följeforskaren och en presentation av Inge van Oost, DG Agri som berättade om EIP-Agri i hela EU. De viktigaste slutsatserna från dessa träffar är:

Projektet MATtanken har startat med att träffa olika aktörer för att diskutera samverkan och utvecklingspotentialen kring de offentliga måltiderna med koppling till gröna näringar och landsbygden, exempelvis Hushållningssällskapen, Kost & Näring, RISE, Länsstyrelserna, UHM, och SLV. MATtanken har börjat kommunicera via våra olika kanaler och förberett för lansering av webbplats under februari månad.

Gröna näringar gruppen genomförde ett möte den 23e januari för att revidera budget och aktivitetslistan under 2018 samt att som nytt operationellt mål även arbeta med den nationella livsmedelsstrategin med regionala insatser. Vidare planerar man bl a en jämförande studie om offentlig mat i Sverige och Finland, att ge stöd till nya Bushresor samt att genomföra aktiviteter för att få nya personer in i de gröna näringarna.

I gruppen arbetar man strategiskt även med att ge spridning till material som redan har gjorts, ex material om ekosystemtjänster och Gröna näringar och Leader.

- Många spännande innovationsprojekt med tydliga innovationer som spänner över ett flertal ämnesområden
- Att olika kompetenser samarbetar i innovationsgrupperna ger värdefulla nya kontakter och nätverk
- Det är fortfarande för otydlig information på Jordbruksverkets hemsida och i e-tjänsten om hur ansökan ska se ut vilket skapar ett stort behov av kompletteringar (Därför har Innovationssupporten tagit fram en fiktiv ansökan med budget som man kan ha som hjälp)
- Långa handläggningstider av ansökningar skapar problem, framför allt gäller det ansökan om utbetalning där projektägarna får väldigt svårt att klara likviditeten

- Innovationssupporten efterfrågar mer återkoppling från Rådgivande beslutskommittén för att få en bättre samsyn angående olika innovationer.

Fiske och vattenbruk

I aktiviteten ”Belysa kustfiskets samhällsekonomiska och sociala betydelse” samarbetar vi med forskare från Agro Food i Lund, SLU, Göteborgs Universitet samt med flera av yrkesfiskets aktörer för att ur olika synvinklar beskriva forskningsresultat kring de olika argument som finns för att bevara och stärka lokalt småskaligt fiske. Det är ett flertal olika aktiviteter som diskuteras, bl. a. ett seminarium på Landsbygdsriksdagen samt en rapport i frågan. Någon av forskarna medverkar vid den gemensamma konferensen med Skärgårdarnas riksförbund som hålls i februari på Sydkoster.

Ett arbete pågår med syfte och uppdrag att diskutera hur det pelagiska systemet behöver förändras, särskilt ur fördelningsperspektiv med hänsyn till regional- och kustkvoter. Gruppen leder ett arbete med länsstyrelserna och yrkesfiskets producentorganisationer för att komma fram till en så stor samsyn mellan näringen och regionala aktörer som möjligt om hur kustkvoter och regionalkvoter ska hanteras från 2019 och att förmedla denna till Havs- och vattenmyndigheten inför deras vidare beredning av ärendet. Ett slutdokument kommer att upprättas i senare delen av februari med LBN som avsändare.

Aktiviteten ”Taskforce vattenbruk” arbetar med förslag för att förenkla och förkorta tillståndprocesserna för att etablera vattenbruksanläggningar. Ett seminarium om detta, som bygger på det arbete som gjorts inom

aktiviteten, genomförs i riksdagen den 14 februari. Samarbetspartners är bland andra Maritima klustret, Göteborgs universitet, Jordbruksverket och näringen.

Den gemensamma konferensen med SeFF, Sveriges Fisketurismföretagare, den 31 januari har fått en stor anslutning och är fulltecknad. Kungen, statsrådet samt flera generaldirektörer medverkar. Konferensen avser att sprida kunskap och fördjupa diskussionen om de största utmaningarna för utvecklingen av svensk fisketurism, baserat på resultaten i Jordbruksverkets nyligen publicerade rapport ”Sportfiske och fisketurism för landsbygdens utveckling”, samt från andra aktuella projekt och pågående processer med inverkan på fisketurismens utvecklingsmöjligheter.

Aktiviteten ”Miljöprestanda” har haft möte med forskare på Beijerinstitutet för att hitta vägar att belysa miljöpåverkan av svensk konsumtion och produktion av fisk. Den tematiska gruppens arbete kommer anknytas till ett nystartat projekt, SweWin, finansierat av FORMAS och som har samma tema som den tematiska gruppens aktivitet.

En publikation (i första hand webbaserad) om regler för fiske och fiskerätt håller på att färdigställas i samarbete med SFPO, Marint Centrum, Simrishamn och skribenten Ilona Miglavs, Bröderna Hanssons fiskgrossist. Hon har tidigare varit utbildningsansvarig på Göteborgs fiskhamn.

Naturturism

Metodhandbok

Arbetet med metodhandboken pågår, den beräknas vara klar i slutet av mars för att kunna uppmärksammas på spridningskonferensen. Skribenten Jacob Hydén har tagit fram ett första skelett som arbetsgruppen nu jobbar vidare med.

Kartläggning av utbildningar naturturism

Kartläggning av utbildningar inom naturturism är klar, den presenterades för arbetsgruppen den 29 januari. Ylva Johnson, forskarassistent vid SLU har genomfört kartläggningen under handledning av Per Sonnvik i arbetsgruppen. Nästa steg är att ta fram ett antal rekommendationer utifrån kartläggningen som sedan ska lämnas över till yrkesnämnden för naturturism.

Arbetsgruppens önskemål om fortsatt arbete

Diskussion pågår om en eventuell fortsättning av arbetsgruppen. Samtal har förts mellan styrgruppsledamöter och arbetsgruppsdeltagare. Det finns ett förslag till aktivitet som gruppen vill prioritera om de får möjlighet att fortsätta.

Spridningskonferens

Spridningskonferensen *Naturturism på frammarsch – en konferens om hur en stärkt samverkan mellan offentliga och privata aktörer kan skapa gynnsamma förutsättningar för naturturismens utveckling* är bokad till den 12 april.

Målgruppen är offentliga aktörer och leadergrupper. Planeringsarbete pågår. I programmet medverkar bland annat Britt Bohlin, regeringens särskilda utredare och Jerry Engström, entreprenör och föreläsare. Dessutom kommer ett antal goda exempel att lyftas fram.

Podd

En podd om naturturism ska publiceras den 12 april som en del av kampanjen om naturturism. Planering pågår.

Webbinarium

Ett webbinarium om naturturism ska sändas den 17 april som en del av kampanjen om naturturism. Planering pågår.

Integration

En studie om nyanlända kvinnors situation på landsbygden har startat med Valbone Shala, Borlänge som skribent. Rapporten kommer att beskriva fem - sex projekt där stöd ges till nyanlända kvinnor för att komma in i samhället. Studein kommer att förmedla framgångsfaktorer, tips och idéer till de som vill genomföra liknande projekt/verksamheter på landsbygden. Rapporten bedöms klar i april månad.

I samarbete med Tillväxtverket gör gruppen en inventering av goda lärande exempel på modeller som underlättar respektive främjar företagande bland nyanlända på landsbygden. Inventeringen ska också innefatta lärande exempel från projekt som har varit mindre framgångsrika. Ca 10 projekt kommer att ingå i inventeringen. Rapporten bedöms bli klar för spridning i februari månad.

Gruppen genomför ett webbinarium den 28 februari på temat kollektivtrafik på landsbygden. Mötet ger möjlighet till interaktiv diskussion med de fyra föreläsarna.

Vid gruppens möte den 25 januari reviderades budget och aktiviteterna för 2018 diskuterades. Ett nytt operationellt mål om att arbeta med nyanlända kvinnors situation på landsbygden antogs. Vidare bestämde gruppen bland annat att delta på Almedalen med ett seminarium, att verka för ytterligare erfarenhetsutbyte mellan integrationsprojekt i landsbygdsprogrammet, att

översätta material om fritidsfiske till flera språk samt att i samarbete med naturbruksskolornas förening göra en ny enkät till skolorna om deras möjligheter till utbildning för nyanlända.

Unga

En webbnyhet och artikel riktad till valberedningar om att få fler unga i styrelser har publicerats och nåtts av närmare 1150 personer via Facebook. Vid möte i december och januari planerades också för ett webinarium i mars om valberedningar av författaren till boken ”Ordning och bereda”. Flera ämnen för poddar har diskuterats och en podd om olika sätt att finansiera ungdomsprojekt prioriterades. Ett seminarium om ungas val på småorter planeras för Landsbygdsriksdagen. Samt ett evenemang enligt det tidigare konceptet ”Ungagemang” är också på gång.

Service

Arbetsgruppsmöte i januari med fokus Kunskap och lärande.

Vi har diskuterat resultat och effekter ur pågående insatser med syfte att få kunskap om hur lokal service ska kunna upprätthållas, samordnas och utökas. Vi har även fått kunskap om framgångsfaktorer och hinder.

Resultatet förväntas bidra till ökad kompetens och lärande till det regionala och lokala servicearbetet.

Under perioden dec-jan har arbetsutskottet planerat och bokat ett antal regionala träffar till våren 2018 och även planerat för ett eller eventuellt två seminarier under Landsbygdsriksdagen i samarbete med HSSL.

Två stycken Serviceexempel är publicerade på vår webbsida.

- Utvecklingsbolag lyckad lösning i Kiladalen
- Kommunal satsning på närservice ger växande turismnäring

Vid olika träffar och i Serviceexemplen på webben lyfter vi ett antal centrala frågor där bland andra leader i allra högsta grad kan vara drivande och initiativtagare:

- Vi lever i en digitaliserad värld där tillgången till ny teknik också kan bidra till att ge oss service och därmed enklare att leva och driva företag på landsbygden.
- Att handla på nätet har vi varit vana vid en längre tid när det gäller att beställa kläder, hushållsartiklar eller andra sällanköpsvaror. Men nu kan vi även handla dagligvaror via den digitala lanthandeln och få dem hemkörda. Fast för oss på landsbygden kan det krävas en del samordning eller andra arrangemang för mottagning och utlämning av varor.
- Vård och omsorg är ju områden där vi alltid utgått från att det är den personliga kontakten som gäller i alla lägen. Men även här börjar nya tankar att gälla. Kanske några av hemtjänstens besök kan ersättas med viss digital tillsyn som kräver mindre personal och färre körda mil nattetid på besvärliga vintervägar. Kanske vissa besök hos läkaren på vårdcentralen långt borta kan ersättas med en kontakt via bildskärm där både läkaren och patienten ser varandra och kan tala med varandra även om avstånden är långa. Kanske läkaren vill koppla in en specialist från något universitetssjukhus, hundra mil bort, så är det inget problem.

Lokalt ledd utveckling

Leaderträff 2018

Planering pågår för den nationella leaderträff den 24-25 april på Öland. I samband med träffen kommer föreningen LUS ha sitt årsmöte och ÖK LLU kommer att ha sitt vårmöte. Temat för träffen blir Hållbar utveckling.

Leaderbuss

Tre resor med leaderbussen kommer att genomföras under våren. LLU Folkungaland den 26 april, LLU Vättern den 23 maj, Skaraborg i maj.

Fondsamordning

Fondsamordningsgruppen LLU kommer under året genomföra aktiviteter som stärker lokal och regional samverkan där frågor om utvärdering, förenkling och kommunikation är centrala. En kartläggning av pågående samverkan ska göras för att få en bild av hur nuläget ser ut. En nationell träff med fondaktörer planeras preliminärt till september 2018.

TNC

Utifrån svaren på den enkät om TNC-intresse som har skickats ut pågår nu fördjupade samtal för att identifiera olika behov och önskemål med de

leadergrupper som har visat intresse av att påbörja TNC-arbete. I dessa samtal ges också praktiska tips och råd om TNC-upsptart.

Innovationer

I samverkan med EIP har ett kursprogram om hur Leader kan bli bättre på att jobba med innovationsprocesser tagits fram. Leadergrupper kommer under våren att erbjudas möjlighet att delta i utbildningen.

Podd

TNC-gruppen planerar för en podd som ska publiceras den 1 mars 2018. Hans-olof Stålgren, Lars Wellin och Marion Eckardt deltar i podden.

Internationellt

Assembly

Den 14 december genomfördes årets Assemblymöte som DG Agri vid EU Kommissionen håller i för att samla aktörer inom europeiska landsbyggsnätverket, nätverket för EIP-Agri samt expertnätverket för utvärderingar. Vid mötet deltog Maria Ahlsved N-dep, Lotta Heimersson Leader och svenska Landsbyggsnätverket, Sofia Björnsson LRF, Staffan Nilsson HSsL samt Maria Gustafsson svenska Landsbyggsnätverket. Sofia och Staffan representerade europeiska intresseorganisationer vid mötet. Vid mötet diskuterades nätverksbehov för kommande period inom ramen för de prioriteringar som europeiska nätverkets styrgrupp gjort. I den europeiska styrgruppen finns Niclas Purfürst Jordbruksverket, med som svensk representant. Bland prioriteringarna finns grön ekonomi och smarta landsbygder utöver det som handlar om erfarenhetsutbyte, kommunikation och samarbete.

Vid Assemblymötet presenterades också Kommissionens meddelande om kommande jordbrukspolitik. Utöver det som går att läsa sig till i

meddelandet om ökat resultatfokus och större nationell flexibilitet i genomförande, så lyftes också bl.a.:

- Nätverken kommer att fortsätta och de inbjuds att aktivt delta i diskussionen om framtida program.
- Digitalisering och innovation är fortsatt viktiga frågor.
- Det blir viktigt att göra byar attraktiva att bo i och därför lägger Kommissionen stor vikt vid arbetet inom ENRD om Smart Villages liksom samarbete med andra politikområden.
- Överenskommelser mellan olika investeringsfonder (liknande PÖ) blir förmodligen kvar men det är ännu inte bestämt i vilken form.
- Ambitionen är att ”steppa upp” miljö- och klimatåtgärder och EIP Agri.
- Vid eventuella förseningar kommer det att finnas övergångsregler.
- På frågor om Leader svarade DG Agri representant att DG Agri är föräldrar till Leader och försvarare av dess approach. Men vi måste titta på hur vi jobbar med Leader tillsammans med andra direktorat. Gemensam regelbok behövs för multifond och det finns en öppning till detta från andra policy kollegor i Kommissionen.
- DG Agri pekade också på att de är särskilt oroade för utvecklingen i ”remote rural areas”. Digitaliseringen är viktig men det är också viktigt att avlägsna landsbygder inte känner sig exkluderade. Ingen får känna sig lämnad åt sitt öde och här krävs att vi blir mer ambitiösa.

Landsbygds säkring

Inom ENRD har det påbörjats en kartläggning och erfarenhetsutbyte av hur de nationella landsbygdsnätverken bidrar till landsbygds säkring. Maria Ahlsved och Maria Gustafsson deltog i ett planeringsmöte och Maria G har deltagit i ett skype möte för att påbörja insamling av erfarenheter. Kartläggningen kommer att sammanställas. Maria G har informerat om

vårt svenska nätverks nya specifika mål som kopplar an till landsbygds säkring och det finns andra nätverk som har snarlika aktiviteter men det är ingen som rubricerat det som bidrag till landsbygds säkring.

Nordiskt/Baltiskt utbyte

Nätverkskanslierna i det nordiskt/baltiska landsbygdsnätverket har nu tätat kontakter för att förbereda en gemensam utnämning av regionens bästa landsbygds-, fiske- och vattenbruksprojekt. Projekten uppmärksammas och belönas på årets Landsbygdsriksdag.

I samband med 10:e ENRD-träffen i Tyskland i april planeras ett möte med nordiskt/baltiska nätverket dagen innan med syftet att aktivt få med nätverket i Tyskland i vårt samarbete.

Övrigt

Framtida EU program

Sofia Björnsson, LRF och ordförande i Gröna näringar gruppen förbereder tillsammans med kansliet ett webinarium och ett poddavsnitt för att öka och bredda medvetenheten om Kommissionens inriktning för framtida Jordbruks- och landsbygds politik. I podden kommer förutom Sofia, även Harald Svensson och Staffan Nilsson, HSsL medverka.

Nätverksseminarium i regeringskansliet

Den 9 april kommer representanter från våra olika verksamhetsområden att presentera slutsatser för tjänstemän inom regeringskansliet. Maria Ahlsved samordnar seminariet tillsammans med kansliet.

Podden Landet och Webbinarieserien Landet lär

Podden Landet har, som framgår av utfallsbeskrivningarna i ovanstående matris, utvecklats väldigt bra. Under 2017 ökade genomsnittliga lyssnare per avsnitt med 20% jämfört med 2016.

Kansliet är i full gång med att planera för webbinarieserien Landet lär och har premiär den 20 februari med forskaren Lina Bjerke som föreläser om möjligheter och utmaningar för landsbygder. Landet lär kommer att sändas som lunchseminarier ungefär varannan vecka.